

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus IX. De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

Not. 2. sicut diximus delegati Jurisdictionem finire morte naturali delegantis (si delegavit nomine suo; non, dignitatis; quia dignitas non moritur, aut interit, c. 5. de Rescript. in 6.) sic pariter dicendum, si resignavit, vel aliter Jurisdictionem suam amisit; ita Sanchez l. 8. matr. D. 28. n. 32. cum Jurisdictio delegati habeatur dependenter à Jurisdictione existente in delegante.

2364. Not. 3. si delegatus naturaliter moriatur, finire Jurisdictionem ejus, etiam re non integra; cum sic deficiat Jurisdictionis delegatæ subjectum, Arg. l. 27. §. 3. & L. 57. ff. mandati; quod intellige, si delegatio facta sit persone, juxta præced. num. secus, si dignitati, c. 14. h. t. ibi: quia sub expressis nominibus locorum, & non personarum, commissio emanavit, sibi socium in causæ cognitione adjunxit, nos sententiam illorum (sicut est justa) ratam, & firmam habemus: si autem pluribus, (ut eorum judicio simultaneo causa tractetur, & eorum unus obeat) expirat in omnibus, etiam re non integra; secus, si singulis, quâ singulis.

Not. 4. Jurisdictionem delegati etiam finire, si elapsus sit numerus dierum præfixus; vel tempus præscriptum expeditioni causæ, quæ incipit à die, quo præstatæ sunt literæ delegationis, de quo c. 4. & 24. h. t. intellige, nisi ad certum diem, vel mensem, causæ expeditio determinata sit: & in cit. c. 24. illud specialiter additur, quod si Jurisdictio delegati expiret in termino peremptorio, quem partibus assignavit, post congruam horam peremptorij Judex non expectabit contumacem; si expiret, possit expectare in diem alteram, & iterum citare, si vult.

2365. Not. 5. etiam finire, si delegatus dolose, aut negligenter intra annum non utatur Jurisdictione commissa, quando Adversarius pro eo impetravit rescriptum, de quo c. 9. & 23. de Rescript. de quibus multa diximus supra à n. 1622. Advertendum præterea, quod Judex delegatus, Jurisdictionem sibi commissam ad exequendam sententiam retineat, usque ad annum à die sententiæ latæ, c. quarenti 26. h. t. vel si appellatum fuerit, & appellatio deferta, à die desertionis; sic Innocentius in c. quarenti v. ad annum, & Barbosa ibid. n. 1. Cæterum solus Papa, aut Prin-

ceps, potest committere causam, cum clausula: *appellatione remota*, ut vult Barbosa cit. n. 4.

ARTICULUS IX.

De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

2366. Quoniam minæ plerumque justum metum incutiunt, si efficaces judicentur, spectata personarum comminationum qualitate; & inde contingit, ut impetrantes à Sede Apostolica rescriptum justitiæ, minis impediuntur, ne Reos in jus vocare audeant; ideo Judices delegatos posse Jurisdictionem subdelegatam exercere, non tantum in partes contententes; sed etiam in eos, qui ejus Jurisdictionem, seu processum causæ, impedire, vel turbare volunt, ex c. quia quæsitum 1. h. t. Nam licet Jurisdictio delegata censeatur stricti juris, per c. cum olim 32. & c. 40. eod. atque adeo non debeat excedere fines mandati c. 22. de Rescript. nihil tamen contra hoc agitur, si delegatus eâ utatur, etiam in his, quæ necessaria sunt ad implendum mandatum? Nam, qui mandat principale, censetur etiam accessoria mandare, seu, qui executionem finis committit, etiam media, quæ necessaria sunt, committere censetur, c. præterea 5. h. t. ibi: etiamsi literæ commissionis ad non contineant; quibus præmissis:

2367. Quæstio est 1. an Judex ordinarius alteri possit causam delegare, reservato sibi hoc jure, ut consilium suum exquirendum sit adeo, ut eo non requisito, sententia à delegato lata, nulla sit? R. quod sic; ex c. si pro debilitate 3. h. t. ratio autem hujus postremi est, quia sic delegatus formam delegationis transgressus est.

Quæstio est 2. An, si dispositio, seu commissio generalis in certa specie verificari debeat, ei per specialem posteriorem derogetur? R. quod non; quia etiam prior secundum eventum specialis est; ut, si Papa Titio mandet conferri beneficium primò vacaturum in diocesi; postea mandet, Cajo conferri primò vacaturum in civitate diocesis; si accidat, primitus vacare beneficium in civitate, debetur Titio, non Cajo, nisi appareat, quod Pontifex voluerit derogare juri Titij, colligitur ex c.

ex parte 12. h. t. ibi: non obstantibus posterioribus literis, &c.

3368. Quæstio est 3. an, si Judici delegato à Papa certa procedendi, vel judicandi forma præscripta sit, ea non obstante exceptiones rationabiles admittere, & secundum juris æquitatem procedere debeat: nisi in literis exprimat, ut nullæ exceptiones admittantur; quod tamen Pontifex apponere non solet. R. quòd sic, c. ex parte 13. h. t. ibi: debet enim rationabiles exceptiones admittere; & in causa, juxta juris æquitatem, procedere, nisi exprimat in literis nostris, quòd nullæ debeant exceptiones admitti; quod nec Nos; nec Antecessores, credimus unquam expressisse. Ex quo sequitur, si casus, lege definitus non est, Judicibus permissum esse arbitrari, quòd ipsis æquum videtur; & ubi de contraria voluntate Principis non constat, Judicem inferiorem rationabiles exceptiones admittere debere.

3369. Quæstio est 4. an, si causa alicui commissa sit, expresso tamen tum proprio nomine, tum dignitatis (dicendo v. g. Rudolpho, Josepho Episcopo Secoviensi committimus) in dubio censenda sit personalis? Respondet Layman hic, quòd sic; ex c. quoniam, 14. h. t. ubi dicitur, jurisdictionem delegatam Episcopo, in illo casu transivisse in Successorem, quia sub expressis nominibus locorum, & non personarum commissio emanavit; limitat tamen, nisi ex alijs causis voluntas delegantis cognoscatur;

3370. Et videtur omninò limitandum; quia ex dicto c. quoniam, non videtur rectè deduci, delegationem esse personalem ex eo, quòd in rescripto delegationis, expresso nomine proprio Delegati, ac simul ejus dignitate, facultas illi jurisdictionalis, aut favor aliquis per ordinem ad eundem alijs concedendum, concedatur. Nec id persuadere videtur ratio, quam adducit P. Layman loc. cit. nu. 2. quòd in tali casu appositio nominis proprii utilitatis esset, nisi commissionem faceret personalem; nam hoc ipsum dici posset in dato casu de expressione dignitatis. Nec placet re-

sponsio Bartoli L. more, ff. de jurisdic. & Ancharani c. si gratiose de rescript. in 6. dicentium, in dato casu judicandum, delegationem esse personalem, si nomen proprium Delegati, nomini dignitatis præponatur, saltem, si persona sit ignota, ut vult Abbas in c. quoniam, nu. 8. Nam ordo verborum non est in consideratione, ut constat ex c. Venerabilis, 8. h. t. ibi: ipsam tamen (nempe transactionem confirmatam) renuistis observare, occasionem frivolam prætendentes, tum ex eo, quòd in literis verbum confirmationis (tenorem compositionis) præcesserit; ubi Pontifex declarat, ut notat Wagnereck in Exegetis ad dict. c. 8. ex eo, quòd verbum confirmationis præcedat tenorem transactionis, cum aliàs subsequi deberet (utpote confirmans transactionem præcedentem) nihil obstat, quò minus confirmatio procedat.

Cæterum, in casu, quo verè dubium est, an privilegium, vel delegatio alicui commissa, expresso ejus nomine, non tantum proprio, sed etiam dignitatis, sit personalis, vel realis, hoc est facta personæ ratione sui, vel ratione dignitatis? non attendi debent sola verba; sed intentio concedentis; quæ tum ex circumstantijs, tum ex causis motivis, tum etiam ex materia substrata communiter deprehendi potest. Hinc in casu, quo generalis alicujus Religiosi Ordinis facultatem aliquam petit à Summo Pontifice in ordine ad certos actus (v. g. ut subditi possint, exequi literas Apostolicas, vel sacræ Pœnitentiariæ (quod de jure comuni non possunt earentes qualitate dignitatis Ecclesiæ, vel Doctoratus Academici) esto careant dignitate, vel laurea Doctoratus Academici; quorum exercitium per frequenter occurrat, præstandum à sui Ordinis Religiosis, præsertim ex vi sui instituti, ut diximus lib. 4. q. ult.) & Pontifex in rescripto annuat, expresso nomine proprio talis Generalis simul cum dignitate Generalatus talis Religionis, non personalis, sed realis censenda est, nimirum facta nominato intuitu sui Religionis, ut diximus lib. 5. de privileg. contra Læzanam.

